

CHARYZMAT I DUCHOWOŚĆ RUCHU ŚWIATŁO-ŻYCIE

PKT I

CHARYZMAT RUCHU ŚWIATŁO-ŻYCIE

1. Historia

Ruch Światło-Życie ma swoje źródło w nurcie odnowy Soboru Watykańskiego II, dlatego – jak wierzymy – powstał z inspiracji Ducha Świętego i jest od samego początku – używając określenia Założyciela – dziełem Niepokalanej, Matki Kościoła.

Założyciel Ruchu, Sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki (1921-1987), odczytując znaki czasu, rozpoczął na polskiej ziemi dzieło Oaz Żywego Kościoła od organizowania rekolekcji oazowych dla ministrantów (1954), Krucjaty Wstrzemięźliwości (1957-1960), a w latach następnych wypracował cały system formacyjno-ewangelizacyjny, obejmujący dzieci, młodzież i dorosłych, a także rodziny (1973).

Tak ukształtowany Ruch Żywego Kościoła został zawierzony Niepokalanej, Matce Kościoła 11 czerwca 1973 roku w Krościenku nad Dunajcem przez kardynała Karola Wojtyłę. Akt ten Ruch uznaje za swój akt konstytutywny, a Krościenko jest siedzibą Ruchu i siedzibą żeńskiej wspólnoty konsekrowanej Ruchu – Instytutu Niepokalanej Matki Kościoła. W roku 1976 Ruch Żywego Kościoła przyjął nazwę „Ruch Światło-Życie”.

Wspólnoty rodzin – w ramach Ruchu Światło-Życie – ubogacone od początku o duchowość międzynarodowego ruchu małżeństw katolickich Equipes Notre Dame przyjęły nazwę ruch Domowy Kościół (1978).

Kapłani Ruchu od początku gromadzeni przez ks. Franciszka Blachnickiego wokół ideału Chrystusa Sługi utworzyli Stowarzyszenie „Unia Kapłanów Chrystusa Sługi”.

W latach siedemdziesiątych zaczęły powstawać pierwsze wspólnoty Ruchu Światło-Życie na Słowacji i w Czechach. W roku 1982 Założyciel utworzył w Carlsbergu w Niemczech Międzynarodowe Centrum Ewangelizacji Światło-Życie. W kolejnych latach wspólnoty Ruchu Światło-Życie powstawały w wielu innych krajach.

2. Formacja

Ruch Światło-Życie obejmuje ludzi różnego wieku i powołania. Cel i program Ruchu wyrażają najkrócej greckie słowa „ΦΩΣ” (światło) i „ΖΩΗ” (życie), wpisane w znak krzyża

Φ
ΖΩΗ,
Σ

i formuła „Światło-Życie”, oznaczająca jedność światła danego od Boga i życia, czyli świadectwo chrześcijańskiego życia. Sprawcą tej jedności – jak wierzymy – jest Duch Święty. On sprawia, że światło rozumu, światło sumienia, światło słowa Bożego, światło Chrystusa jako wzoru osobowego i światło Kościoła w formowaniu dojrzałych chrześcijan rodzi nowego człowieka we wspólnocie Kościoła.

Formacja podstawowa w Ruchu Światło-Życie jest oparta na „Obrzędach chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych” i rozpoczyna się od ewangelizacji (indywidualnej bądź przez rekolekcje: ewangelizacyjne lub stopnia podstawowego) prowadzącej do przyjęcia Jezusa Chrystusa jako swego Pana i Zbawiciela (Oaza Nowego Życia I stopnia) i do włączenia się w grupę formacyjną uczniów Chrystusa.

Pierwszy etap deuterokatechumenatu realizowany według „Drogowskazów Nowego Człowieka”, czyli „Dziesięciu kroków ku dojrzałości chrześcijańskiej” prowadzi do uczestnictwa w Oazie Nowego Życia II stopnia. Rozpoczęta w niej inicjacja liturgiczna jest kontynuowana w drugim etapie formacji, w którym istotnym elementem jest przeżycie Triduum Paschalnego w formie rekolekcji i odnowa przymierza chrztu świętego. Trzeci etap formacji – mistagogiczny – obejmuje pogłębienie eklezjologiczne (Oaza Nowego Życia III stopnia) i odkrywanie swojego miejsca w Kościele w różnorodnej posłudze diakonijnej.

Na każdym z etapów formacja odbywa się przez systematyczną indywidualną pracę uczestnika, przez cotygodniowe spotkania w małej grupie z animatorem oraz przez uczestnictwo w dniach wspólnoty Ruchu. Cechą charakterystyczną tej formacji jest wychowanie do liturgii i przez liturgię. Na tym fundamencie oparte są szczegółowe programy formacyjne odpowiednie dla wieku i stanu.

Małżeństwa Domowego Kościoła Ruchu Światło-Życie realizują duchowość małżeńską zaczerpniętą z charyzmatu Equipes Notre Dame, której celem jest wzajemne uświęcanie się małżonków, tworzenie jedności małżeńskiej i realizowanie katechumenatu rodzinnego.

Formacja Domowego Kościoła jest realizowana zarówno w oparciu o system pracy Equipes Notre Dame jak i Ruchu Światło-Życie. Łączy się to z przyjęciem zobowiązań opisanych w „Zasadach Domowego Kościoła Ruchu Światło-Życie”. Dokument ten reguluje zasady działania Domowego Kościoła w ramach Ruchu Światło-Życie.

Na poszczególnych stopniach oazy rekolekcyjnej, a zwłaszcza na I stopniu, formacja małżonków poszerzona jest o zagadnienia dotyczące duchowości małżeńskiej i życia rodzinnego, na II stopniu także o tzw. liturgię rodzinną a na III stopniu o budowanie wspólnoty w aspekcie wspólnoty małżeńskiej i rodzinnej w Kościele.

Podstawowa praca formacyjna małżonków odbywa się w rodzinie, w comiesięcznych spotkaniach kręgu rodzin oraz przez uczestnictwo w dniach wspólnoty Ruchu.

Ważną rolę w formacji Domowego Kościoła spełniają odbywające się w ciągu roku kilkudniowe rekolekcje, zwane Oazą Rekolekcyjną Animatorów Rodzin.

Dla młodszych grup wiekowych Ruch Światło-Życie proponuje formację w Oazie Dzieci Bożych i Oazie Nowej Drogi, kontynuowaną w ciągu roku zasadniczo w zespołach służby liturgicznej. Formacja ta ma dostosowany do wieku charakter deuterokatechumenalny i oparta jest na idei dzieciństwa Bożego, przeżywanego w relacji do Boga Ojca przez Syna w Duchu Świętym.

3. Diakonia

Rezultatem formacji podstawowej członków Ruchu jest świadomość odpowiedzialności za sprawy Kościoła i świata, która wyraża się w podejmowaniu służby na rzecz Ruchu i wspólnot lokalnych. Z poczucia odpowiedzialności za losy Narodu wyrosła Krucjata Wyzwolenia Człowieka.

Osoby podejmujące posługę w Ruchu określa się mianem Diakonii Ruchu Światło-Życie. Ze względu na teren działania wyróżnia się diakonie centralne, filialne, diecezjalne, rejonowe i parafialne. Różne dziedziny działalności Ruchu rodzą potrzebę powstawania na

każdym szczeblu terytorialnym diakonii podejmujących posługę na rzecz jedności, ewangelizacji, miłosierdzia, wyzwolenia, życia, deuterokatechumenatu, oaz rekolekcyjnych, Domowego Kościoła, liturgii, modlitwy, wspólnot lokalnych oraz innych. Diakonie te gromadzą osoby wszystkich stanów.

Działanie Diakonii Ruchu Światło-Życie określają następujące zasady:

- a) kolegialności, zgodnie z którą służba na każdym szczeblu musi być sprawowana zespołowo;
- b) pomocniczości, zgodnie z nią zadania, które mogą być wykonane na niższym szczeblu odpowiedzialności, nie muszą być przekazywane w górę;
- c) solidarności, zgodnie z którą wszyscy czują się współodpowiedzialni za wszystkie sprawy, chociaż w ramach organizacji pracy każdy ma wyznaczone swoje zadanie.

W roku Wielkiego Jubileuszu 2000 Konferencja Episkopatu Polski powołała stowarzyszenie „Diakonia Ruchu Światło-Życie”. Stowarzyszenie to nie zastępuje Ruchu, jest jedynie prawną formą organizacji jego diakonii powołaną w tym celu, aby Ruch Światło-Życie mógł lepiej służyć swoim charyzmatem budowaniu Kościoła i pełnieniu jego misji w świecie.

PKT II DUCHOWOŚĆ RUCHU ŚWIATŁO-ŻYCIE

Przez duchowość należy rozumieć pewne zasady natury religijnej, o ile przenikają one i kształtują świadomość oraz postawy i relacje międzyosobowe.

1. Osobista relacja do Jezusa Chrystusa, Jedyne Pana i Zbawiciela

Duchowość Ruchu Światło-Życie cechuje przede wszystkim personalizm chrystocentryczny, polegający na przeżywaniu swojego życia i powołania chrześcijańskiego jako bezpośredniej, osobowej relacji do Osoby Jezusa Chrystusa, Jedyne Pana i Zbawiciela. Wiara pojęta jako osobiste przyjęcie Jezusa, oddanie i poddanie Mu siebie, zjednoczenie z Nim w myśleniu i działaniu, musi zawsze inspirować życie wewnętrzne i zaangażowanie członków Ruchu Światło-Życie.

2. Poddanie się działaniu Ducha Świętego

Zjednoczenie z Chrystusem dokonuje się w Duchu Świętym, który jedynie może wzbudzić w nas wiarę i dążenie do oddania się Jezusowi przez bezinteresowną miłość – agape. Duchowość Ruchu Światło-Życie cechuje więc również otwarcie się na działanie Ducha Świętego i Jego dary – charyzmaty i w tym znaczeniu jest duchowością charyzmatyczną. Wyraża się przede wszystkim w pielęgnowaniu życia modlitwy osobistej i wspólnej przeżywanej jako osobiste spotkanie z Jezusem w Duchu Świętym.

3. Na wzór Chrystusa Sługi

Charakterystycznym momentem duchowości Ruchu Światło-Życie jest dążenie do zjednoczenia z Jezusem jako Tym, który jest Chrystusem – Mesjaszem – Pomazańcem, czyli Tym, który przyszedł, aby służyć i życie oddać dla wypełnienia woli Ojca i Jego planu zbawienia. W tym celu Jezus został namaszczone Duchem Świętym w myśl słów „Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność” (Łk 4, 18).

Ten biblijny obraz Chrystusa Sługi znajduje się w centrum duchowości Ruchu Światło-Życie i określa jego ideał formacyjny. Określa on powołanie członka Ruchu Światło-Życie jako powołanie do uczestnictwa w namaszczeniu Chrystusa Duchem Świętym dla dzieła ewangelizacji i wyzwolenia oraz budowania wspólnoty Kościoła. Wszczepienie w postawę Chrystusa Sługi przez namaszczenie Jego Duchem zapewnia Ruchowi Światło-Życie wewnętrzne i dynamiczne skierowanie ku wielkiej jedności planu Ojca w mocy bezinteresownej służby.

4. Ku Ojcu, przez Chrystusa w Duchu Świętym

Powyższa duchowość Ruchu Światło-Życie może być określona również jako duchowość trynitarna, ukazująca całościową wizję życia w Duchu Świętym, przez Chrystusa skierowanego ku Ojcu i Jego wszystko obejmującego planowi zbawienia. Przeżywanie swego życia i powołania w świetle tej wspaniałej wizji jest dla członków Ruchu Światło-Życie źródłem wewnętrznego pokoju, radości i niesłabnącej gorliwości apostołskiej.

5. Nierozdzielność światła wiary i życia z wiary

Praktycznie powyższa duchowość wyraża się w życiu Ruchu Światło-Życie w swoistym stosunku do Słowa Bożego. Słowo Boże, jako Światło rozjaśniające konkretne sytuacje życiowe i wyznaczające drogę postępowania, przyjmowane jest jako Słowo Życia, domagające się wcielenia w życie i poddania mu życia, w myśl słów Pana: „Kto idzie za mną, nie będzie chodził w ciemnościach, lecz będzie miał światło życia” (J 8, 12).

Powyższy stosunek do Słowa Bożego wyraża znak – symbol **ΦΩΣ-ΖΩΗ**, gdzie splecenie tych dwóch grecko-biblijnych słów Światło-Życie w formie krzyża oznacza nierozdzielność światła wiary i życia z wiary, albo inaczej mówiąc, wiary i miłości. Wierność powyższej zasadzie, zawierającej w sobie istotną metodę Ruchu Światło-Życie i jego specyficzny charyzmat, zachowa członków Ruchu Światło-Życie zarówno od jednostronnego i bezowocnego intelektualizmu, jak i od pragmatyzmu w praktycznych rozwiązaniach.

6. Umiłowanie liturgii

W przekonaniu, że jedność Światła i Życia znalazła w życiu Chrystusa swój najpełniejszy wyraz w tajemnicy Paschalnej Męki, Śmierci i Zmartwychwstania, gdzie najpełniej zajaśniało Światło głoszące iż Bóg jest Miłością – członkowie Ruchu Światło-Życie starają się również Tajemnicę Paschalną umieścić w centrum swojego życia i posługi, wyrazem czego będzie umiłowanie liturgii, zwłaszcza eucharystycznej i należyte jej wartościowanie jako szczytu, „do którego zmierza działalność Kościoła” i źródła, „u którego wypływa cała jego moc” (KL 10).

7. Miłość do Kościoła

Duchowość RSŻ z kolei winna być określona jako duchowość eklezjocentryczna. Kościół widziany w duchu Vaticanum II na tle całej ekonomii zbawczej jako jej wypełnienie, polegającej na zrealizowaniu komunii – koinonii międzyludzkiej, będącej następstwem koinonii z Ojcem przez Syna w Duchu Świętym – jest umiłowaniem całego życia członków Ruchu Światło-Życie i najgłębszym umotywowaniem oraz celem ich zaangażowania. Dlatego, chociaż ich martyria i diakonia (świadectwo i służba) wyrasta z samej przynależności do Ludu Bożego oraz z charakteru chrztu i bierzmowania i wynikającego z tych sakramentów uczestnictwa w kapłaństwie Chrystusa, starają się ją wypełniać zawsze w łączności z hierarchią Kościoła, której szczególnie jest zalecona posługa jedności i która ma być widzialnym znakiem tej jedności.

8. Ecclesia mater – Mater Ecclesiae

Swoją najgłębszą identyfikację z tajemnicą Kościoła znajdują członkowie Ruchu Światło-Życie w starochrześcijańskiej idei Ecclesia Mater (Kościół Matka) w jej powiązaniu z maryjną ideą Mater Ecclesiae (Matka Kościoła). Pierwsza ujmuje i wyraża tajemnicę Kościoła w obrazie niewiasty, która jest zarazem oblubienicą i matką. Tak właśnie Kościół będąc Oblubienicą Chrystusa przez to, że w poszczególnych swoich członkach jest oddany Chrystusowi w Duchu Świętym przez wiarę i miłość – staje się tym samym życiodajny, macierzyński i płodny – Ecclesia Mater. Źródłem jego macierzyńskiej płodności jest jego zjednoczenie z Chrystusem w Duchu Świętym. Takie jest bowiem prawo miłości oblubieńczej: o ile łączy ona osoby we wzajemnym, bezinteresownym oddaniu się – musi być życiodajna i płodna. Maryja Dziewica i Matka ukazuje się tutaj jako typ Kościoła Matki. Przez swoje oddanie się Chrystusowi, zwłaszcza w godzinie Krzyża, stała się Ona macierzyńskim principium Kościoła i zarazem jego typem.

Podobnie członkowie Ruchu Światło-Życie w swoim oddaniu się Chrystusowi na wzór Maryi widzą swoje uczestnictwo w tajemnicy Kościoła Matki i źródło owocności swojej posługi apostołskiej. W powyższej wizji Kościoła, gdzie punkt ciężkości przesuwają się wyraźnie w kierunku laikatu, jest także miejsce na właściwe dowartościowanie roli kapłanów, których głównym zadaniem jest reprezentowanie (u-obecnianie) Chrystusa Oblubieńca wobec Kościoła Oblubienicy poprzez posługę słowa i sakramentu oraz posługę pasterską. W tej wizji Kościoła Matki przewyciężona jest zarazem antynomia laikat – kler, która powstaje wszędzie tam, gdzie tajemnica Kościoła ujmowana jest powierzchownie. Powyższy rys duchowości Ruchu Światło-Życie może być określony równocześnie jako jej rys maryjny. Maryjność Ruchu Światło-Życie wyraża się w tytule: „Niepokalana, Matka Kościoła”, pod którym Maryja jest czczona. Niepokalana, Matka Kościoła jest szczególną patronką Ruchu Światło-Życie.

9. Kolegialność i zorientowanie ku wspólnotie lokalnej Kościoła

Wreszcie duchowość Ruchu Światło-Życie cechuje w szczególny sposób kolegialność i zorientowanie ku wspólnotie lokalnej Kościoła, głównie parafii. Diakonia jest zawsze realizowana w ramach małej wspólnoty – żywej komórki, widzianej jako znak Kościoła – a te małe wspólnoty diakonijne z kolei starają się realizować swoją służbę o ile możliwości w ramach i na rzecz wspólnoty lokalnej (parafii), przeżywanej również jako znak – sakrament Kościoła.

Odnowa parafii, według modelu inspirowanego przez eklezjologię Vaticanum II, jako „wspólnoty wspólnot”, widziana jest jako punkt docelowy Ruchu Światło-Życie.

Przeżyciowym, doświadczalnym wprowadzeniem w duchowość Ruchu Światło-Życie jest oaza rekolekcyjna. Jest ona najlepszym rozpoczęciem drogi formacyjnej w tej duchowości. Dzięki niej duchowość ta zostaje przekazana niejako egzystencjalnie, przez cały styl życia i atmosfery oazy, a nie tylko teoretycznie przez jej opisanie.